

RAPPORT OM ÅRSREKNESKAPEN 2021, NR 18

Fedje Kommune

Innleiing

Vi har revidert kommunen sin årsrekneskap for 2021. Vårt arbeid er utført med heimel i Kommuneloven kapittel 24 som set nærare krav til revisjon av kommunen sin årsrekneskap. Kommuneloven § 24-2 krev at planlegging, gjennomføring og rapportering av revisjon skal skje etter krava i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. God kommunal revisjonsskikk fylgjer mellom anna av internasjonale revisjonsstandardar (ISA). Vår hovudoppgåve er å konkludere på om årsrekneskapen er avlagt utan vesentlege feil.

Revisjonshandlingane gir oss grunnlaget for denne konklusjonen. Desse handlingane er styrt av vurderingar i høve til risiko og vesentlegheit og omfattar mellom anna stikkprøver, analysar, fysisk inspeksjon, samtalar med leiinga og kontroll mot ulik ekstern informasjon.

Uavhengig melding frå revisor er for 2021 inneheld eit atterhald under «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik». Det inneber at revisjonen ikkje har avdekka og påvist vesentlege feil og manglar i sjølve årsrekneskapen, men atterhaldet er knytt til manglande omtale av eventuelle avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane i budsjettet opp mot endeleg avlagt årsrekneskap.

Med vesentlege feil og manglar i årsrekneskapen meins feil og manglar som ville kunne påverke brukarane av rekneskapen si oppfatning og vurdering av den økonomiske rapporteringa. Med vesentlege manglar i kommunen sitt interne kontrollsystem, meins vesentlege feil og manglar som ikkje blir løpande avdekt av administrasjonen sine eigne rutinar og system.

Det er vidare nokre tilhøve vi ønskjer å sette fokus på, sjølv om desse tilhøva ikkje påverkar vår konklusjon om rekneskapen. Dette blir gjort i denne rapporten som oppsummerar nokre av tilhøva som følgjer av vår revisjonsgjennomgang dette året. Vi vil også vise til forenkla etterlevingskontroll for 2021 der vi legg fram ei eiga attestasjonsuttale.

Dokumentasjon og avstemming av balansen

Bokføringsloven stiller krav til dokumentasjon av balansen. Dokumentasjon av balansen skal underbygge balansepostane si:

- Fullstendigheit (alle balansepostar er bokført)
- Gyldigheit/Realitet (berre balansepostar som eksisterar og gjeld den bokføringspliktige er bokført)
- Nøyaktigheit (balansepostane er korrekt bokført, herunder riktig periodisert og verdsatt)

Revisjonen har kontrollert om balansekonti er avstemt og tilstrekkeleg dokumentert. Nokre kontoar vedrørande gjeld og fordringar var ikkje avstemt på tidspunktet rekneskapen vart levert til revisjonen. Vår gjennomgang viser at det også er ulik kvalitet på avstemmingane. Ein del av kontoane er godt dokumentert med tilstrekkeleg underlagsdokument til dømes årsoppgåver frå bank. Men det er nokre konti der mangelfull dokumentasjon gjer det vanskeleg og meir tidkrevande for oss å ta stilling til bokført beløp. Bilag og eller anna dokumentasjon som er relevant for saldo på balansekontoen skal ligge ved sjølv avstemminga av kontoen. Revisjonen har for nokre av kontoane sjølv ved hjelp av søk på bilag i systemet og ved å etterspørre ytterlegare dokumentasjon, fått tilstrekkeleg dokumentasjon for å kunne ta stilling til saldo pr 31.12.21. Vi rår derfor kommunen til å arbeide med forbetring av kvalitet på balanseavstemming slik at samtlege konti blir tilstrekkeleg avstemt.

Rapportering av tredjepartsopplysingar for sjølvstendig næringsdrivande

Alle næringsdrivande oppdragsgjevarar som har kjøpt tenester frå sjølvstendig næringsdrivande utan fast forretningsstad i inntektsåret er pliktige til å rapportere det fakturerte beløpet, eksklusiv meirverdiavgift til Skatteetaten. Innleveringsfrist for ordinære oppgåver er 15. februar året etter inntektsåret. Det er Skatteforvaltningsloven som regulerer dette. Kommunen har for 2021 ikkje vurdert om det skal rapporterast tredjepartsopplysingar for sjølvstendige næringsdrivande og det er følgjeleg ikkje føretatt innrapportering for dette året. Tvangsmulkt kan bli ilagt dersom opplysningspliktige ikkje rapporterer denne informasjonen. Vi rår kommunen til å få på plass ei rutine som sikrar ein gjennomgang av dette kvart år slik at pliktig rapportering blir gjennomført.

Rapportering og avstemming av Pass og stell av barn og Skattefrie utbetalinger frå offentleg mynde

Innrapportering og dokumentasjon på at desse oppgåvene er innsendt er ikkje framlagt.

Lønsavstemming og balansepostar løn

Løpande lønsavstemmingar vert ikkje utført jamleg mot rekneskapen. Revisjonen ber om at det vert laga rutinar for å dokumentere avstemmingar på lønsområdet. Vi oppmodar til at løn vert avstemt kvar månad og signert ut av den som utfører arbeidet. Viktig at dokumentet viser tydeleg at dette gjeld Fedje Kommune. Det er viktig at løn vert avstemt mot rekneskapen for å få ein jamleg kontroll på at lønssystemet og rekneskapssystem balanserer. Når avstemminga avdekkjer avvik må ein løpande undersøkje kvifor avvika oppstår og gjennomføre dei justeringar som må til for at rekneskapen går i balanse mot lønsrekneskapen. Løn

utgjør ein stor del av kostnadane i kommunen, og det er derfor svært viktig med god kontroll på dette området.

Balansepostar løn:

Konto	Kontonamn	2021	2020
232080002	UTBETALTE FERIEPENGAR 2018	470 073	470 073
232080003	UTBETALTE FERIEPENGAR 2019	- 7 989	- 7 989
232080004	FØREBELS POSTERING	- 15 051	38 369
232080005	UTBET. FP 2020	- 571	- 571
232080100	Feilkonto gml FP kontoar	- 46 255	- 46 255
232080101	Periodisering des lønn 2015 utb. 2016	- 326 299	- 326 299
232080102	FP av periodisert lønn 2015/2016	- 44 651	- 44 651
232410800	ULUKKES-/GRUPPELIVSFORSIKRING	227 175	109 635
232640020	Aga av per. løn 2015-2017	- 37 074	- 37 074
232640201	PÅLEGGSTREKK	18 208	18 208
232640204	Avsatt AGA på feriepengar 2019	476 528	- 61
232640205	Avs. AGA på FP 2020	- 972 123	- 476 589
232640300	Feilkonto AGA gml FP kontoar	- 57 613	- 57 613
	Konto i balanse som må justerast	- 315 642	- 360 817

Nokre av balansekontoane på lønsområdet inneheld feil, og området er til dels uryddig. Dette vart tatt opp i rapport for 2020-rekneskapen også. Det som er vist ovanfor er avsette feriepengar og anna over fleire år som ikkje er avstemt.

Sjukeløn og NAV refusjoner bør man få ei rutine løpande avstemmingar. Er ikkje forelagt avstemming for 2021 på sjukeløn og NAV refusjoner. Revisjonen ber om at det vert laga ei rutine at dette vert gjennomført fast.

Budsjett og omtale av avvik frå premiss i budsjett

I rekneskapsdokumentet er det nokre avvik i tala for opprinneleg budsjett og justert budsjett samanlikna med tala i vedteke/justerte budsjettet for 2021. Dette gjeld i all hovudsak oppstillingane etter § 5-4 del B og § 5-5, altså løyvingsoversyn. Vi har motteke avstemming av budsjett og budsjettendringar. Kommunen har avstemt budsjett utan vesentlege avvik. Ved kontroll av avstemminga har vi funne nokre avvik frå budsjettet.

Kommunedirektøren skal etter Kommuneloven § 14-7.2 i årsmeldinga rapportere på vesentlege avvik frå budsjettpremiss i tillegg til beløpsmessige avvik. Revisjonen finn at beløpsmessige avvik er kommentert, men vi kan ikkje finne omtale av avvik frå premiss i budsjettet. Dette tilhøve leier til atterhald i revisjonsmeldinga under avsnittet «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik»

Bundne fond

Vi rår til ein gjennomgang og vurdering av bundne fond i rekneskapen. Det er nokre fond utan føringar dei siste åra. Ved gjennomgangen bør ein vurdere aktualiteten til dei ulike fonda og sjå etter om midlar eventuelt må vurderast tilbakeført.

Utlån/Fordringar

Vi rår til at kommunen i 2022 går gjennom utlån og vurderer om desse oppfyller krava til lån, eller om desse i realiteten er tilskot og bør utgiftsførast. Dersom dei er reelle lån må ein vurdere ei eventuell nedskriving. Vår vurdering er at fordring mot Fedje Vaskeri på kr 150 000 burde vore nedskrive. Det er ikkje vesentleg feil i rekneskapen, men bør rettast i inneverande år. Dette har også vore påpeikt tidlegare år.

Sosiale lån bør også gjerast ein vurdering på. Når det gjeld sosiale lån og utlån av eigne midlar, herunder fordring mot Fedje vaskeri og sosiale utlån har det ikkje vore noko endring i saldo i løpet av 2021, altså ingen avdragsbetaling.

Uteståande kundefordringar

Pr 31.12.21 er det gjort ei relativt grundig tapsvurdering. Det har fleire år vore utfordringar med krav frå gamal Visma-plattform, altså krav frå 2017 og lenger tilbake. Pr 31.12.21 er det framleis bokført i overkant av 200 TNOK knytt til gamal base. Av nyare fordringar utgjer fordringar over 90 dagar i underkant av 300 TNOK. Bokført samla avsetjing til tap på krav pr 31.12.21 er i overkant av kr 240 TNOK. Revisjonen meiner denne avsetjinga er noko for låg, men at det ikkje er ein vesentleg feil i rekneskapen. Vi oppfordrar også til å sikre og vidareutvikle gode rutinar for å få inn uteståande fordringar, slik at kommunen reduserer risikoen for å tape inntekter i størst mogeleg grad.

Rekneskapsdokument og notar

Første versjon av avlagt rekneskap inneheldt ikkje alle dei pliktige oppstillingane og nokre noteopplysningar mangla.

Til dømes mangla oppstillingane etter §5-9 i forskrifta; oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar.

Dei mest vesentlege tilhøva er påpeika og korrigert i endeleg versjon av rekneskapen, men dokumentet har framleis nokre manglar. Revisjonen vurderer ikkje desse manglane som så vesentlege at dei påverkar vår konklusjon om rekneskapen, og desse blir derfor ikkje omtala i revisjonsmeldinga. Men desse tilhøva må rettast opp i til seinare år. Vi listar nedanfor dei tilhøva der det er størst manglar:

1. Skjema over årsavslutningsdisposisjonar oppstilt etter § 5-9 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. er noko mangelfullt utfyllt.
2. Balansen er ikkje heilt i samsvar med inndeling/klassifisering i forskrift. Etter forskrift skal både leverandørgjeld og anna kortsiktig gjeld spesifiserast/klassifiserast på eigne liner. På same måte skal kundefordringar og andre kortsiktige fordringar spesifiserast/klassifiserast på eigne liner. I rekneskapen er beløpa på desse linene oppgitt samla. Her er såleis ein klassifiseringsfeil.
3. Samtlege oppstillingar i rekneskapen manglar notehenvinsingar. Etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv., § 5-15 skal det i oppstillingane i årsrekneskapen så langt som mogleg bli gjeve henvisningar frå rekneskapspostar til tilhøyrande note.

Avsluttande kommentarar

Rekneskapen vart seint avlagt dette året. Den første versjonen av avlagt rekneskap inneheldt nokre vesentlege feil som måtte korrigerast samt at rekneskapen var noko mangelfull med tanke på pliktige oppstillingar, notar og balansedokumentasjon som er omtala i rapporten.

Det mest vesentlege har komme på plass undervegs i revisjonsarbeidet, og revisjonen har fått svar på spørsmål, fått tilsendt etterspurt dokumentasjon og har generelt opplevd samarbeidet med kommunen som godt. Det har også vore noko tidkrevjande å gjennomføre nødvendige korreksjonar og oppdateringar i rekneskapen grunna ressursituasjonen på økonomikontoret. Endeleg versjon av rekneskapen vart avlagt seint, siste versjon er datert 1. juni. Revisjonsarbeidet var derfor ikkje var avslutta innan lovpålagt frist 15. april (19. april i 2022 grunna heilagdag). Vi er derfor pliktig å gje negativ revisjonsmelding datert denne dagen. Den negative revisjonsmeldinga er erstatta av normal revisjonsmelding når revisjonsarbeidet nå er avslutta. Samla sett vurderer vi at endeleg årsrekneskap for 2021 ikkje inneheld vesentlege feil. I revisjonsuttala har vi eit atterhald knytt til manglande omtale av eventuelle avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane i budsjettet opp mot endeleg avlagt årsrekneskap.

Vi takkar for samarbeidet undervegs i revisjonsåret og håper dei tema som er omtala i rapporten blir oppfatta som konstruktive innspel knytt til kommunen sitt løpande arbeid med forbetring av interne kontrollrutinar, rekneskapsføring og dokumentasjon av rekneskapsinformasjon.

Med venleg helsing,
Vestlandsrevisjon IKS

Janne Eraker
Revisjonssjef/statsautorisert revisor